

Temnota
—∞—je—∞—
temná

Džemal Kodrazi

Temnota je temná
© Džemal Kodrazi
Vydavateľstvo: PRINCIP NET s. r. o.
Rok vydania: 2024
ISBN 978-80-69116-07-8

V tejto knihe vám predkladáme výber
najlepších príbehov

Venujem túto knihu
mojej krstnej dcére
Vivien Marcišovej

Moje poďakovanie patrí

Mojej manželke Daške,
kamarátke Katke Marcišovej
a kreatívnemu grafikovi Erikovi Lukáčovi

ÚVOD

Počas života som sa často pýtal, čo je skryté v temnote, čo nás čaká za hranicami svetla, kde končí deň a začína noc. Temnota nie je len prázdnota, je plná otázok, pochybností, strachu, ale aj nádeje. Je miestom, kde sa stretávame sami so sebou, so svojimi najskrytejšími myšlienkami a obavami. Niekedy nás temnota pohltí, inokedy nám ponúkne útočisko. A hoci sa jej bojíme, práve v nej nachádzame najhlbšie pravdy.

Táto kniha je zbierkou rozhovorov s temnotou. Nie sú to však iba rozhovory so svetom vonku, ale aj s tými kúskami temnoty, ktoré si každý z nás nesie vo svojom vnútri. Dialógy so strachom, ktorý sa občas ukazuje ako sprievodca, a s nádejou, ktorá sa vynára práve vtedy, keď ju najmenej očakávame.

Pozývam vás na cestu, ktorá nie je jednoduchá, ale nevyhnutná. Na cestu do hlbín, kde sa odкрýva to, čo sa bojíme priznať, no čo nás formuje. Možno v týchto riadkoch nájdete odpovede, alebo možno len pocit, že na tejto ceste nie ste sami.

Temnota je temná. Ale v jej tieni môžeme nájsť aj svetlo, ktoré nás povedie ďalej.

Džemal Kodrazi

Džemal Kodrazi

TEMNOTA

JE TEMNÁ

OBSAH

Návrat domov	10
Posledné želanie	15
Posledná cesta domov	18
Kým mám ešte čas	22
Hovor, ktorý sa nikdy nevráti	26
Búrka za dverami	30
Prázdny pohár	34
Pravé bohatstvo srdca	37
Vnútorne stretnutie	41
Dary ticha	44
Stratené svetlo	48
Elektrický prúd spomienok	52
Odhalené tajomstvá	56
Stratený syn	63
Posledný zápas otca drevorubača	66
Tragédia na výlete pri jazere	70
Tragédia na lyžiarskom zázjazde	74
Božie zázraky	78
Jediný podpis	83

Posledné nákupy v MaxiMax	88
Návrat do života	92
Srdce na skle	98
Protesty v meste	101
Keď sa stratí svetlo	106
Vápno a láska	110
Tieň na cintoríne.....	115
Pravda a hrozba.....	119
Modlitba tisícich dní.....	124
Minúty pred zrážkou.....	128
Posledná správa	133
Hodina tmy	137
Bez konca	141
Stratení a nájdení.....	145
Plamene osudu	150
Posledná kapitola.....	154
Stratená v tichu nespravodlivosti	159
Tieň ticha.....	163
Cesta bez návratu	167

Cesta do tmy	170
Digitálne tiene	174
Festival osudov	178
Nedokončená cesta	182
Nevysvetliteľné utrpenie	185
Noc na rieke	188
Odbila desiatu hodinu	192
Plamene, ktoré zničili všetko	195
Posledná nádej	199
Posledná prednáška	203
Posledné svetlo nad mestom	207
Posledné vystúpenie	210
Posledný deň v kancelárii	214
Príbeh Leny a Milana	218
Stratené cesty	222
Stratené svetlá	226
Stretnutie po rokoch	230
Ticho pred búrkou	233
V srdci búrky.....	240

Zamknuté srdce	244
Smútok, ktorý už nikdy nezmizne.....	248
Múdrosť v tichu.....	251
Návrat k životu	255
Emmimo utrpenie	259
Symfónia nádeje	264
Vždy s tebou	268

Návrat domov

Otec Duman a jeho štrnásťročný syn Oktay sa po týždni plnom radosti vracali z dovolenky. To, čo malo byť pokojnou jazdou domov, sa však zmenilo na nočnú moru. Počas dlhého čakania na hraniciach, kde sa rady áut posúvali len o centimetre za hodinu, Duman začal pociťovať napätie. Jeho vysoký krvný tlak sa ozval. Bolo mu zle, no nechcel to priznať – nechcel vystrašiť svojho syna.

„Oci, si v poriadku?“ spýtal sa Oktay, keď si všimol, ako sa otcovi začína rosiť čelo. „Som v poriadku, len trochu unavený, synak,“ odpovedal Duman, snažiac sa usmiať, no jeho oči prezrádzali bolesť. Hranicu prekročili až po 13 hodinách strávených v horúcom aute, no ich cesta nebola na konci – stále mali pred sebou 400 kilometrov. Duman vedel, že jeho telo slabne. Každý nádych bol ťažší a srdce mu bilo nepravidelne. Napriek tomu si odmietal pripustiť, že niečo nie je v poriadku. Jeho myšlienky sa sústredili len na to, ako sa čo najskôr dostať domov.

Po niekoľkých hodinách jazdy sa jeho stav prudko zhoršil. Všetko v jeho vnútri kričalo, že musí zastaviť. Každý ďalší kilometer bol bojom s vlastným telom. Oktay sedel vedľa neho, stuhnuto a nervózne sledoval otca. „Oci, prečo nezastavíme? Nevyzeráš dobre, prosím, poďme do nemocnice...“ naliehal Oktay. Duman si len ťažko vzdychol. „Nie, Oktay... doma... doma to bude lepšie. Už len chvíľu vydržme,“ povedal tichým hlasom, v ktorom sa ozývala slabosť. Nechcel priznať porážku, nechcel pripustiť, že jeho

telo ho zrádza.

Oktay pocítil, ako mu stislo srdce. Niečo bolo veľmi zle. „Oci, prosím ťa! Nemôžeme takto pokračovať, musíš ísť do nemocnice!“ zvolal zúfalo, so slzami v očiach. No otec trval na svojom: „Nemôžeme... tu zastaviť...“ zamumlal Duman ledva počuteľným šepotom. A vtedy to prišlo. Zrazu sa chytil za srdce. Jeho ruky sa kŕčovito zovreli okolo volant, tvár mu zbledla a pohľad zdivil. Oktay zúfalo sledoval, ako jeho otec bojuje o každý nádych.

„Chcem... chcem ísť domov,“ zašepkal Duman, potom bezvládne klesol na sedadlo.

„Oci!“ zakričal Oktay, jeho výkrik sa rozľahol prázdny parkoviskom na diaľnici. Svet sa mu na chvíľu zastavil. S hrôzou sledoval otca, ako bezvládne leží. Čo teraz? Čo mám robiť?! pomyslel si. V panike chytil otca za ruku, triasol s ním, snažiac sa ho prebrať. „Prosím, oci, prebuď sa... prosím!“ Slzy mu stekali po tvári. V tej chvíli sa z chlapca, ktorý sa ešte pred pár minútami cítil, ako dieťa, stal dospelý, keď čelil najhoršiemu scenáru.

Duman však nereagoval. Oktay vedel, že nemôže čakať. Srdce mu bilo tak silno, že mal pocit, akoby každú chvíľu malo vyskočiť z hrude. „Musím niečo urobiť... musím!“ Pomaly sa presunul na miesto vodiča. Celým telom mu lomcovala panika. Nikdy predtým nešoféroval skutočné auto – len sledoval otca pri jazde. Vedel, ako sa auto naštartuje, ale nikdy nečakal, že to bude musieť spraviť v takejto situácii.

Ruky sa mu triasli, keď chytil volant. Srdce mu búšilo tak silno, že mal pocit, že každú chvíľu stratí vedomie. „Musím to zvládnuť, musím ho dostať do nemocnice...“ opakoval si v duchu, keď naštartoval auto a vyrazil na cestu. Každý kilometer sa zdal nekonečný. Obklopoval ho strach – strach z toho, že spraví chybu, nezvládne zákrutu alebo havaruje. Ale ešte väčší bol strach o otca. Cítil jeho slabý dych vedľa seba a počul, ako mu srdce občas vynecháva.

„Oci, prosím, vydrž! Sme skoro tam... ešte kúsok!“ vzlykal Oktay, jeho oči plné slz, no jeho ruky pevne zvierali volant. Nemohol si dovoliť zlyhať. Vedel, že ak urobí chybu, stratí svojho otca. Strach a odvaha sa v ňom miešali, ako nikdy predtým. Nesmie zlyhať!

Keď konečne dorazili k nemocnici, Oktay prudko zabrzdil a vybehol von z auta. „Pomôžte! Prosím, môj otec... môj otec...“ kričal, jeho hlas prerývaný vzlykmi. Zdravotníci ho okamžite obklúčili a začali s oživovaním Dumana. Oktay stál bokom, celý sa triasol, jeho svet sa rozmazával v spleti bolesti, strachu a zúfalstva.

Duman sa prebral v nemocnici. Cítil slabosť, jeho telo bolo ťažké, no vedel, že je nažive. V tej chvíli si uvedomil, že nevidí Oktaya. „Kde je môj syn?!“ kričal panicky. Do izby vtrhla jeho manželka Čiček a okamžite ho objala: „Duman, tu som... všetko je v poriadku.“ Ale Duman nepočul. „Kde je Oktay?! Mal nehodu? Jazdil, však? Prosím, povedzte mi, že je v poriadku!“ Jeho srdce sa znova rozbúšilo, tentokrát od strachu o syna. V tej chvíli sa dvere izby otvorili a vošiel

Oktay. Podišiel k otcovi, chytil ho za ruku a jemným, pokojne hovorom povedal: „Tu som, oci. Som v poriadku. Zvládol som to.“

Duman naňho hľadel s očami plnými sĺz. „Si... môj hrdina, Oktay... Zachránil si mi život... Ale sľub mi, že už nikdy nebudeš riskovať svoj život kvôli mne. Prosím...“ Oktay len mlčky prikývol. Otec a syn sa v tichosti objali. Čiček stála vedľa nich, s očami plnými sĺz, šťastná, že sú všetci spolu. V tej chvíli nebolo potrebné viac slov. Ich puto bolo silnejšie než kedykoľvek predtým.

Skutočný hrdina nemusí byť dospelý;
stačí jedine odvaha v srdci, aby zachránil svojho milovaného.

Cesta domov nie je vždy len o prekonávaní kilometrov,
ale aj o boji s vlastným strachom.

Otec a syn – ich puto sa stalo ešte silnejším,
keď čelili najväčšiemu strachu spolu.

Nie každá bitka je viditeľná.
Niekedy ide o vnútorný boj, ktorý zmení život.

Nie je nič bolestnejšie, ako vidieť svojho otca slabého,
no nie je nič silnejšie, ako ho zachrániť.

Riskovať všetko pre lásku je najväčším dôkazom odvahy,
akú môže syn svojmu otcovi ukázať.

Otec môže byť hrdinom svojho syna,
no niekedy sa úlohy prehodia a syn sa stane tým, kto
zachráni.

Putovanie domov môže byť náročné,
ale najťažšia cesta je tá, ktorá vedie cez strach a odvahu.

Posledné želanie

V malom mestečku žila rodina, ktorá mala jediného syna, Samuela. Samuel bol vždy usmievavý, plný života a lásky. Mal iba osem rokov, ale všetci v meste ho poznali a obľúbili si ho pre jeho dobrosrdečnosť. No Samuel už od narodenia bojoval s ťažkou chorobou, ktorá mu nedávala veľké nádeje na dlhý život. Jeho rodičia, Anna a Peter, ho milovali viac, ako čokoľvek iné a každý deň sa modlili za zázrak.

Jedného dňa, keď sa Samuelov stav výrazne zhoršil, lekári informovali rodinu, že synovi zostáva už len niekoľko týždňov. Anna a Peter boli zdrvení. Ako sa vyrovnáť s tým, že stratíš dieťa? Ale Samuel mal inú perspektívu. Jedného večera, keď ležal na nemocničnej posteli, so slabým hlasom povedal: „Mami, ocko, nebojte sa. Nebudem tu navždy, ale keď odídem, budem vás stále strážiť.“

Jeho rodičia nevedeli, čo odpovedať. Len sedeli vedľa neho a slzy im tiekli po tvárach. No Samuel nebol smutný. Bol pokojný. Mal len jedno posledné želanie, o ktorom im povedal neskôr.

„Mami, ocko, viete, čo by ma urobilo naozaj šťastným?“ zašepkal. Anna chytila jeho malú ruku a odpovedala: „Čo by to bolo, zlatko? Čokoľvek si praješ.“

Samuel sa na ňu jemne usmial: „Chcem ísť naposledy na pláž. Chcem vidieť more a cítiť piesok pod nohami, ako keď sme tam boli minulé leto.“

Rodičia vedeli, že Samuel je príliš slabý na to, aby cestoval,

ale tiež vedeli, že toto je jeho posledné želanie. Spolu s lekármi a priateľmi zorganizovali všetko, čo bolo potrebné, aby sa Samuel dostal k moru.

Keď prišli na pláž, Samuel sedel v invalidnom vozíku, slabý, ale jeho oči žiarili radosťou. Slniečné lúče sa odrážali na hladine mora a jemný vánok mu ohrieval tvár. Anna a Peter ho opatrne vyložili z vozíka a posadili ho na piesok. Cítil teplo zeme pod nohami a zavrel oči, akoby si uchovával každý okamih.

„Je to krásne,“ zašepkal Samuel, „Presne takto som si to pamätal.“

Rodičia sedeli vedľa neho a obaja mali v očiach slzy, ale tentokrát to neboli len slzy smútku. Videli, ako ich syn, napriek všetkému, nachádza pokoj a radosť. Na okamih všetka bolesť a utrpenie zmizli. Boli len oni traja, more a nekonečný horizont.

Po návrate do nemocnice Samuel ticho zaspal. O niekoľko dní neskôr navždy odišiel, s pokojom na tvári a spomienkou na more, ktorá mu priniesla šťastie v jeho posledných chvíľach.

Jeho rodičia si dlho niesli v srdciach ťažobu straty, ale vedeli, že mu splnili jeho posledné želanie a, že Samuelov duch je stále s nimi, ako im sľúbil.

Láska a prítomnosť s tými, ktorých milujeme, sú to najcennejšie, čo môžeme mať. Niekedy stačí splniť jednoduché želanie, aby sme naplnili život človeka radosťou a pokojom, aj keď vieme, že čas s nimi je krátky.

Láska znamená byť tu pre niekoho aj v tých najťažších chvíľach, keď vieme, že čas sa kráti.

Niekedy stačí splniť jednoduché želanie, aby sme priniesli radosť a pokoj do srdca toho, koho milujeme.

Skutočné šťastie neprichádza z dlhého života, ale z krásnych okamihov, ktoré si uchováme navždy.

Aj keď Samuel vedel, že jeho čas sa kráti, nezastavil sa pri smútení. Vybral si radosť a pokoj.

Pláž a more sa stali miestom, kde Samuel našiel pokoj, keď svet okolo neho začal blednúť.

Bolesť zo straty je nesmierna, ale radosť z toho, že sme splnili posledné želanie, je liekom pre srdce.

Nie je dôležité, koľko času máme, ale, ako ho strávime s tými, ktorých milujeme.

„Slniečné lúče na pláži boli symbolom nádeje, že aj na konci môže byť pokoj a krása.

Niekedy tie najväčšie túžby nie sú o veľkých veciach, ale o návrate k jednoduchým radostiam.

Posledná cesta domov

Bolo to jedno z tých rán, keď sa vzduch zdá byť ťažký a celý svet je zahalený v jemnom závoji melanchólie. Martin stál na autobusovej zastávke a cítil, ako mu studený vietor preniká pod kabát. Dnes sa všetko zdalo iné, a pritom všetko zostávalo rovnaké. Autobus dorazil včas, ale on necítil žiadnu úľavu, keď nastúpil. Zvykol si na tento ranný rituál – cesta do práce, monotónne dni za stolom, nekonečné hodiny v kancelárii, až sa zdalo, že jeho život je len sled opakujúcich sa dní.

Ale dnes bolo niečo iné. Cítil to hlboko v srdci.

Ako sa autobus hýbal po známom meste, Martinove myšlienky sa zatúlali do minulosti. Pred týždňom mu volala jeho mama. Jej hlas bol unavený, slabý. „Martin, potrebujem ťa vidieť,“ povedala ticho. Niečo v jej hlase ho vystrašilo. Nepovedala nič konkrétne, ale v jej slovách sa ukrýval tieň, aký Martin predtým nikdy nepočul.

Nebolo to po prvýkrát, čo ho volala, ale v posledných rokoch jej hovory čoraz viac ignoroval. „Nemám čas, mama,“ hovoril jej častejšie, než by si priznal. „Zavolám ti neskôr, sľubujem.“ Ale neskôr nikdy neprišlo. Práca, zodpovednosti, kariéra, všetko to pre neho začalo byť príliš dôležité. A medzi tým všetkým sa mama stratila.

„Je to ďaleko,“ hovoril si často. „A ona to pochopí. Vždy to pochopí.“

Ale tentoraz bola jej prosba iná. Cítil to v jej tóne. Tak

namiesto toho, aby dnes ráno zamieril do kancelárie, nasadol na vlak. Cesta domov trvala niekoľko hodín. Sedel ticho a hľadel von z okna, sledujúc, ako krajina ubieha okolo neho. Ako sa blížil k rodnému mestu, cítil, ako sa v ňom prebúdza čosi staré, dávno zabudnuté. Spomienky na detstvo, na dni, keď sa svet zdal byť jednoduchý a bezstarostný, keď bol jeho svet plný lásky, ktorú mu dávala jeho mama.

Keď dorazil domov, privítal ho tichý dvor. Žiadny smiech, žiadne privítanie, ako kedysi. Dom bol tichý, takmer prázdny. Martin vstúpil a jeho kroky sa rozliehali po starých, známych chodbách. Všade bola tma, až na jednu izbu. Keď vstúpil, uvidel ju.

Jeho mama ležala na posteli, obklopená tichými prístrojmi, ktoré pravidelne píпали, akoby odpočítavali čas, ktorý jej zostával. Vyzerala tak krehká, tak zraniteľná. Martin si sadol vedľa nej, jeho srdce bolo ťažké, ako nikdy predtým.

„Martinko,“ zašepkala, keď uvidela svojho syna. Jej tvár sa jemne usmiala, ale v jej očiach sa zračila únava celého sveta. „Vedela som, že prídeš.“

„Mama...“ Martinove slová uviazli v hrdle. „Prečo si mi nepovedala, že to je také zlé?“

Mama sa len usmiala a jemne potriasla hlavou. „Vždy si bol taký zaneprázdnený, zlatko. Nechcela som ťa tým zaťažovať.“

Tieto slová mu bodli priamo do srdca. Ako mohla? Ako mohla myslieť na neho, keď sama čelila koncu? Martin cítil vinu, ktorú nemohol vyjadriť slovami. Roky strateného času,

keď mal byť tu, keď mal byť pri nej, aby ju podržal, aby jej povedal, že je dôležitá.

„Odpusť mi, mama,“ zašepkal. Slzy mu stekali po lícach, ale nevnímal ich. Cítil len jej slabú ruku, ktorá ho jemne stískala.

„Nie je čo odpúšťať, Martinko,“ povedala ticho. „Vždy som ťa milovala, nech si bol kdekoľvek. A to sa nikdy nezmení.“

Hodiny ubiehali v tichu. Martin sedel pri posteli svojej mamy, držal ju za ruku a snažil sa zapamätať každý detail jej tváre, jej hlasu, jej vône. Každý okamih bol vzácny, pretože vedel, že ich nie je veľa. Čas sa spomalil, akoby chcel dať Martinovi šancu napraviť všetko, čo bolo zanedbané.

Keď prišiel večer, jeho mama sa zhlboka nadýchla a pozrela mu priamo do očí. „Martinko, som pripravená. Ďakujem ti, že si tu.“

Martin sa snažil usmievať, hoci jeho srdce plakalo. „Ďakujem ti, mama, za všetko. Milujem ťa.“

S týmito slovami mama zavrela oči a jej tvár sa stiahla do pokojného úsmevu. V tom tichu Martin cítil, ako z nej unikol posledný nádych, a uvedomil si, že jeho mama odišla.

Cesta naspäť bola iná. Svet už nebol rovnaký. Martin vedel, že už nikdy nebude môcť napraviť stratený čas, ale tiež vedel, že jeho mama mu dala posledný dar – odpustenie. A tento dar bol pre neho tým najväčším bohatstvom. Sľúbil si, že už nikdy neodloží na neskôr to, čo je v živote najdôležitejšie – čas s tými, ktorých milujeme. Pretože nakoniec, práve tieto okamihy sú tým, čo zostane, keď všetko ostatné zmizne.

Nie každý odchod je náhly – niektoré odchody sú tiché,
obklopené láskou a odpustením.

Čas s tými, ktorých milujeme, je vzácny dar,
ktorý by sme nikdy nemali odložiť na neskôr.

Niekedy musíme precítiť stratu,
aby sme pochopili hodnotu toho, čo sme mali.

V jej poslednom úsmeve sa zrkadlila láska,
ktorá nikdy nezmizne, aj keď samotný život odíde.

Cesta domov nie je vždy len o návrate na miesto,
ale aj o návrate k tým, ktorí nás najviac potrebujú.

Skutočné bohatstvo života je v momentoch, keď sme vedľa
tých, ktorých milujeme, keď na tom najviac záleží.

Každý okamih strávený s niekým, koho milujeme,
je vzácny a neopakovateľný – neopakovateľnosť,
ktorú často pochopíme príliš neskoro.

Odpustenie je dar, ktorý nám umožňuje zmieriť
sa so stratou a žiť s pokojom v srdci.

Niekedy až v tichu prichádza pochopenie, že najdôležitejšie
veci sú tie, ktoré sme prehliadali.